

Vytauto Didžiojo liaro muziejus

Mielas skaitytojau,

Šis komiksas palydės Tave po Vytauto Didžiojo karo muziejų ir
supažindins su jo praeitimi, čia istorija atgyja ne tik vitrinose.

Jau 105 metus saugome mūsų kovų už laisvę atmintį ir
dabar norime pasidalyti ja smagiai ir vaizdingai.

Tegul šis komiksas įkvepia Tave domėtis ir kurti ateitį.

SMAGAUS SKAITYMO!

Vytauto Didžiojo karo muziejaus direktorė
Rita Malinauskienė

VYTAUTO DIDŽIOJO
KARO MUZIEJUS

**Vytauto Didžiojo
Karo muziejus**

2025 m., Kaunas

Senasis muziejus

1921 m. vasario 16 d.
Kaune buvo iškilmingai
atidarytas Karo muziejus,
kuris kaip ir kiti to meto
kariniai Europos muziejai
buvo steigiamas kaip kovų
už laisvę ir nepriklausomybę
atminties saugotojas.

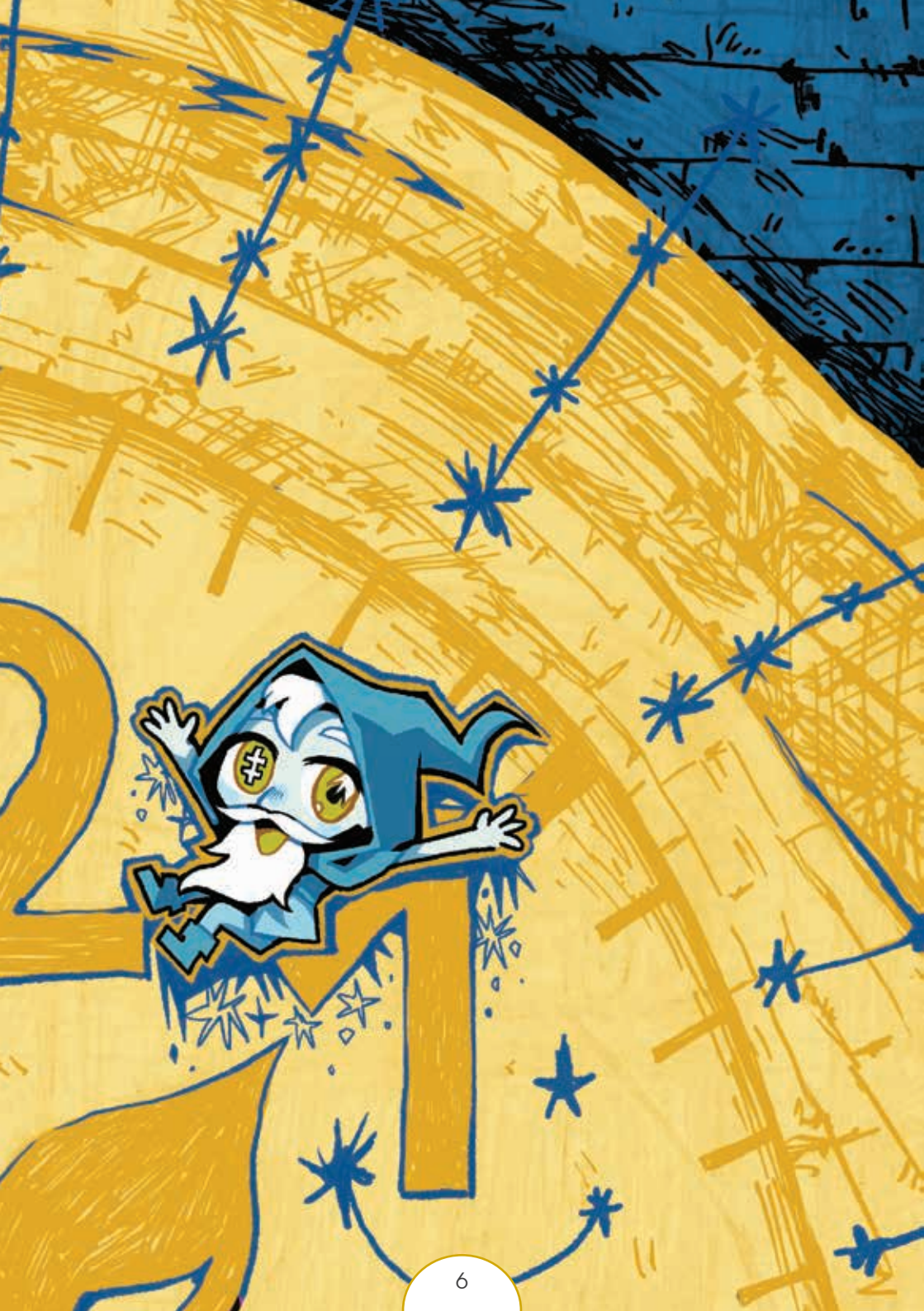

Muziejų kūrė ir pirmuoju jo direktoriumi tapo brigados generolas Vladas Nagevičius. Muziejus veikti pradėjo dar XIX a. statytame mediniame pastate, kuris buvo prastos būklės, tad netrukus pradėta svarstyti naujo muziejaus statybos klausimas. Taip prasidėjo vieno gražiausių, į UNESCO sąrašą įtrauktų, Kauno pastatų istorija.

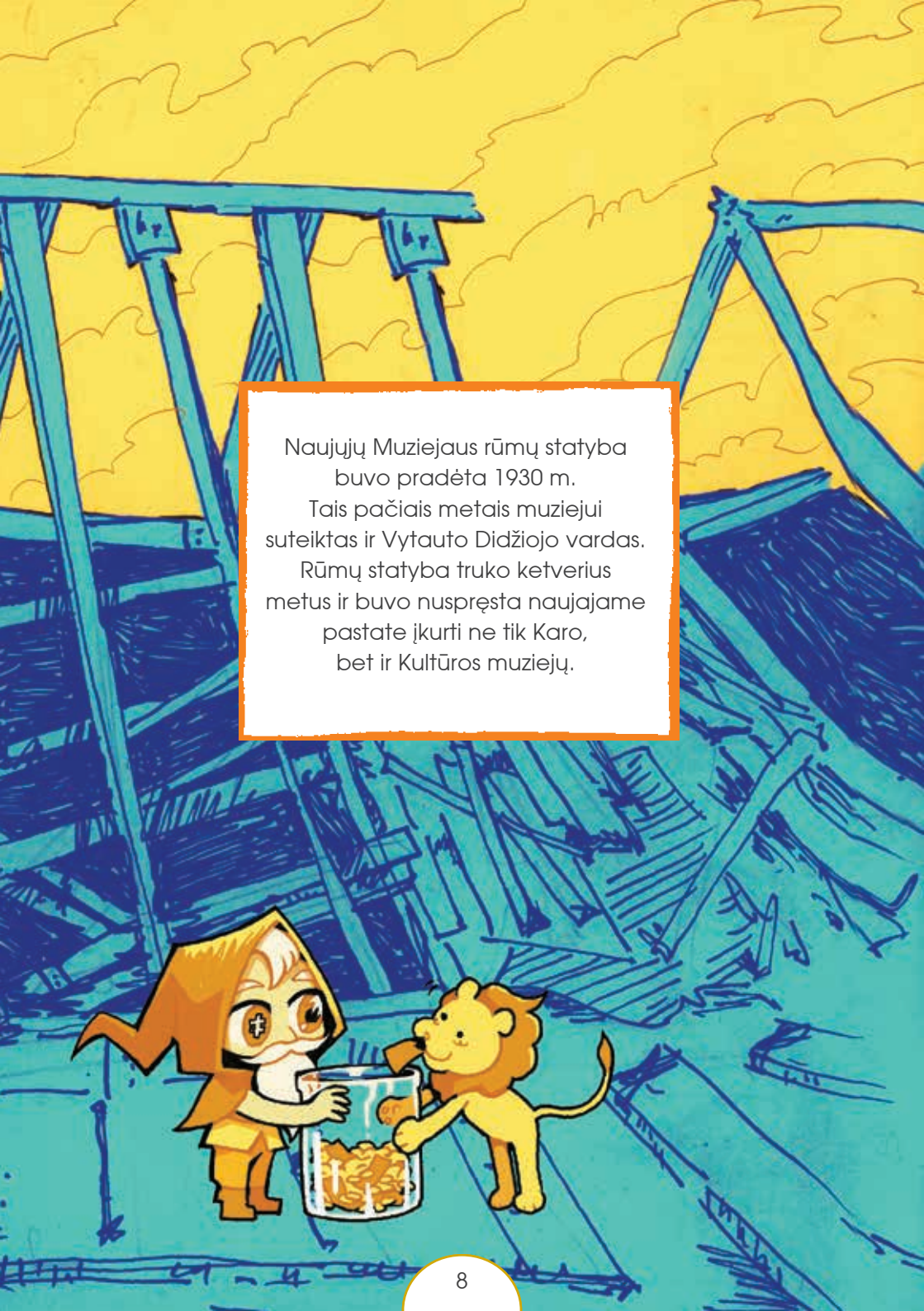

KARO
MUZE JUS

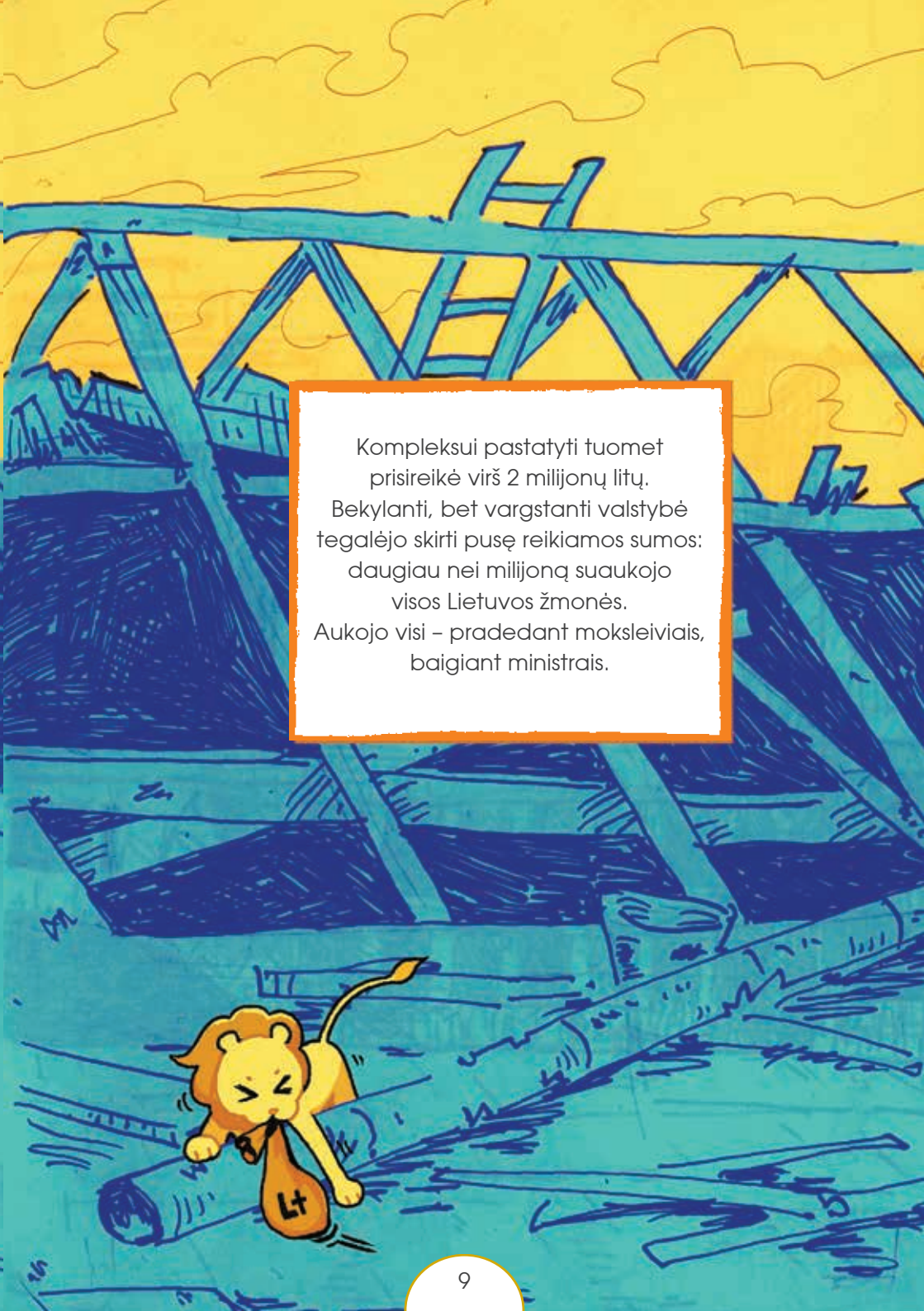

Diskusijos koks turėtų būti naujasis muziejus truko beveik šešis metus. Galų gale 1928 m. buvo galutinai patvirtinta dabartinė muziejaus vieta ir paskelbtas projekto konkursas. Konkursą laimėjo architektų Vladimiro Dubeneckio, Karolio Reisono ir Kazio Kriščiukaičio projektas.

The background is a stylized illustration of a construction site. It features a complex wooden frame of beams and supports, rendered in shades of blue and yellow. The sky is a bright yellow with wavy lines. In the foreground, a cartoon character with a large, pointed hood and a cross on its forehead is holding a glass jar filled with small, round objects. A yellow cartoon lion is standing next to the jar, reaching up to eat from it. The overall style is simple and illustrative.

Naujuju Muziejaus rūmų statyba
buvo pradėta 1930 m.
Tais pačiais metais muziejui
suteiktas ir Vytauto Didžiojo vardas.
Rūmų statyba truko ketverius
metus ir buvo nuspręsta naujajame
pastate įkurti ne tik Karo,
bet ir Kultūros muziejų.

Kompleksui pastatyti tuomet
prisireikė virš 2 milijonų litų.
Bekylanti, bet vargstanti valstybė
tegalėjo skirti pusę reikiamos sumos:
daugiau nei milijoną suaukojo
visos Lietuvos žmonės.
Aukojo visi – pradedant moksleiviais,
baigiant ministrais.

Naujasis muziejus

1936 m. vasario 16 d. iškilmingai atidarytas Vytauto Didžiojo karo muziejus visais atžvilgiais unikaliame pastate. Kauno Vienybės aikštėje pastatytas tikras modernizmo šedevras, karūnuojantis unikalią Kauno tarpukario modernizmo architektūrą. Muziejų kompleksas ir buvo sumanytas kaip „gražiausias visos Lietuvos monumentas“, kad simbolizuotų atkurtos valstybės dvasinę stiprybę.

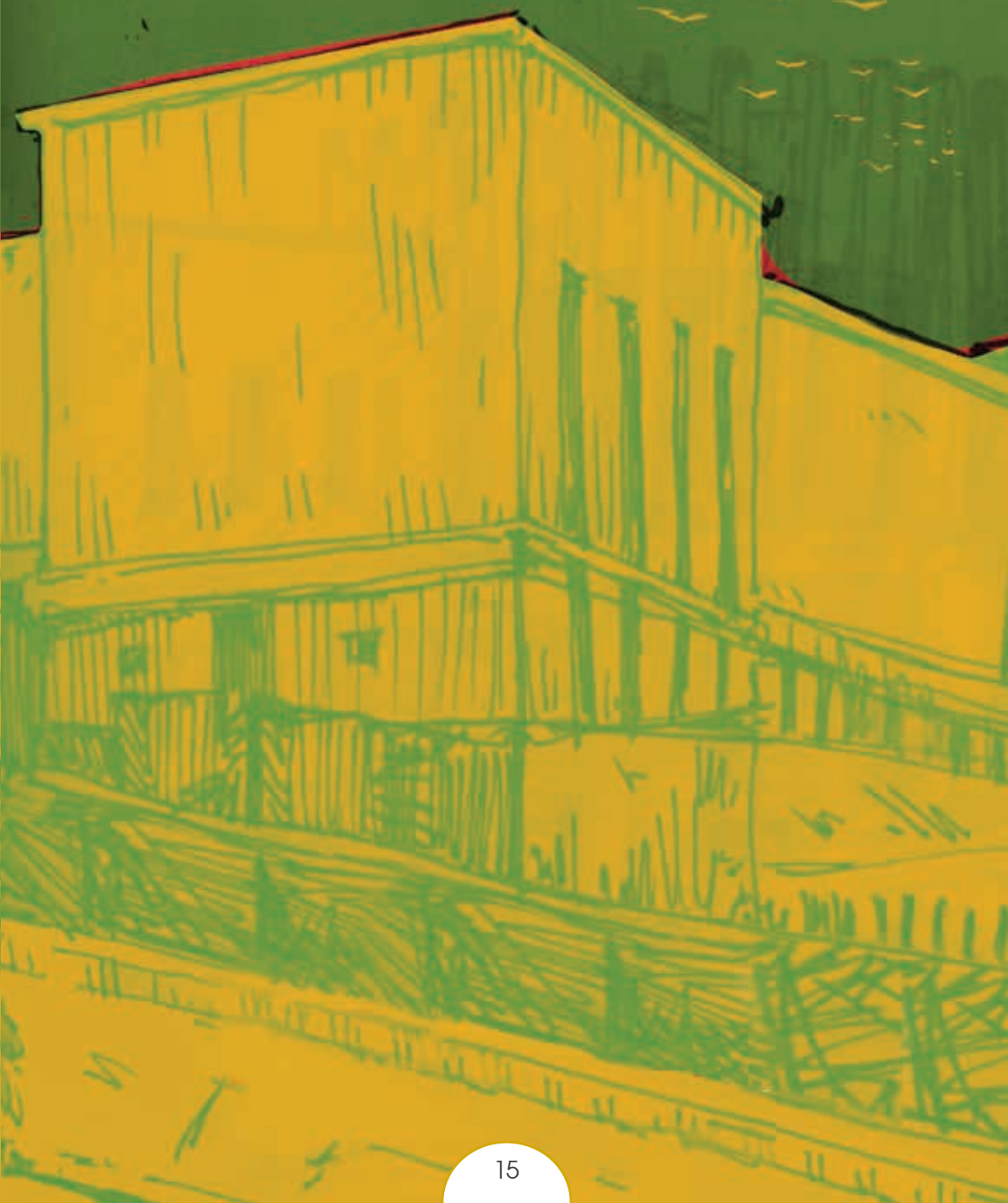

Pastatas net ir dabar žavi estetiniu lakoniškumu, įdomiais architektūriniais sprendimais, išsaugotom autentiškom detalėm – moderniomis apdailos medžiagomis, šviestuvais, santechnikos prietaisais, naujai gaminami rūbinių, auditorijos baldai buvo projektuojami ir perkami centralizuotai – bendrai visiems Vytauto Didžiojo muziejaus rūmams.

Vytauto Didžiojo Kultūros muziejus šiandien vadinasi
Nacionaliniu M. K. Čiurlonio dailės muziejumi...

...o Vytauto Didžiojo vardas
atiteko Karo muziejui.

Pastato simbolinę reikšmę valstybei pabrėžia į muziejaus pastatą inkorporuota Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę kripta. Kripta buvo atidaryta 1938 m. lapkričio 23 d. (pagal dailininko M. Dobužinskio projektą).

Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę kripta

ŽUVOME, KAD GYVENTUMĖTE LAISVI

Kriptos sienos ir lubos išklotos juodu marmuru. Sienose yra balto marmuro lentos su aukso raidėmis įrašytais žuvusių už Lietuvos laisvę ir Nepriklausomybę karininkų, puskarininkų, karių, šaulių ir partizanų vardais, pavardėmis ir žuvimo metais.

Sovietiniais metais kripta buvo uždaryta, o 1998 m. lapkričio 23 d. restauruota vėl atvėrė duris.

Kariljono

Ryški pastato
dominantė – Kariljono
bokštas, kuriame gausu
įspūdingų ir įdomių relikijų:
JAV lietuvių dovanotas Laisvės
varpas su įrašu „O skambink per amžius
vaikams Lietuvos. Tas laisvės nevertas,
kas negina jos“ (Tokių varpų pasaulyje tik trys:
Meksikoje, JAV Pensilvanijoje ir Lietuvoje), vokiškas
C.F. Rochlitz laikrodis, kurio laikas buvo nustatomas
pagal Eifelio bokšto elektros bangomis
skleidžiamą signalą, Kariljonas – retas muzikos
instrumentas, kurių Lietuvoje yra tik keletas.

bokštas

Karo muzejans sodekis

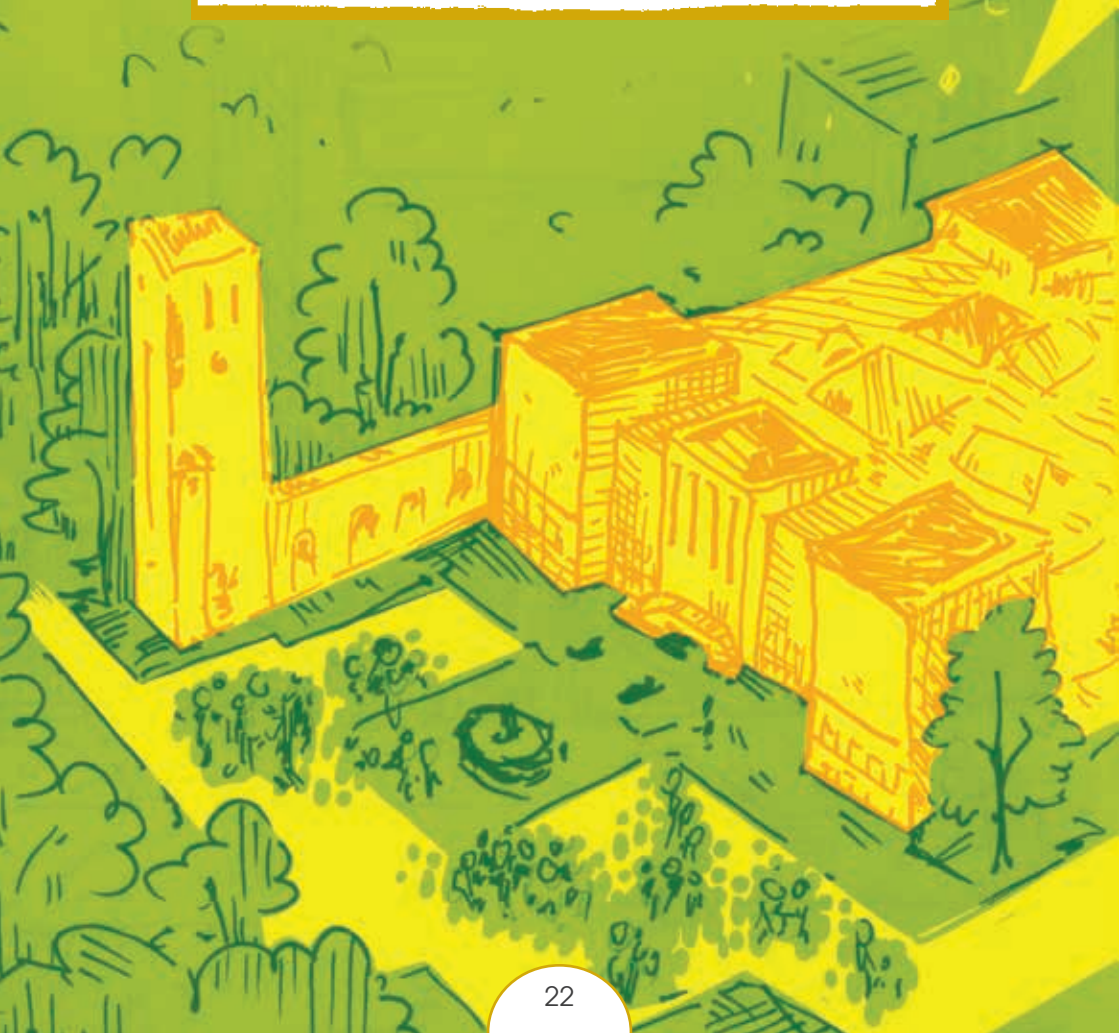

Karo muziejaus sodelis – nuo muziejaus neatskiriama ir pilna simbolikos vieta – jame pilna Lietuvos valstybingumo simbolių. Tai yra ir paminklas Žuvusiems už Lietuvos laisvę, kuris sumūrytas iš akmenų atvežtų iš kovų už Nepriklausomybę vietų, simbolinis amžinosios ugnies aukuras, lietuviškas kryždirbystės tradicijas atspindintys mediniai kryžiai, svarbioms Lietuvos asmenybėms pastatyti biustai, Nežinomo kareivio kapas, ir žinoma garsioji J. Zikaro skulptūra „Laisvė“.

O ir pats Sodelis Vyčio Kryžiaus – aukščiausio šalies apdovanojimo formos.

Sajūdžio metais priešais šį lietuvių dvusią didingą kompleksą rinkdavosi Lietuvos žmonės, čia vyko daugiataukstantiniai mitingai. Atsikūrusiai Lietuvos valstybei atsirado ir valstybinėms šventėms bei įvairioms reprezentacijos reikmėms būtinos aikštės poreikis. Gražiausia vieta sostinėje Kaune ilginiui tapo Vienybės aikštė su Vytauto Didžiojo muziejumi ir Karo muziejaus sodeliu.

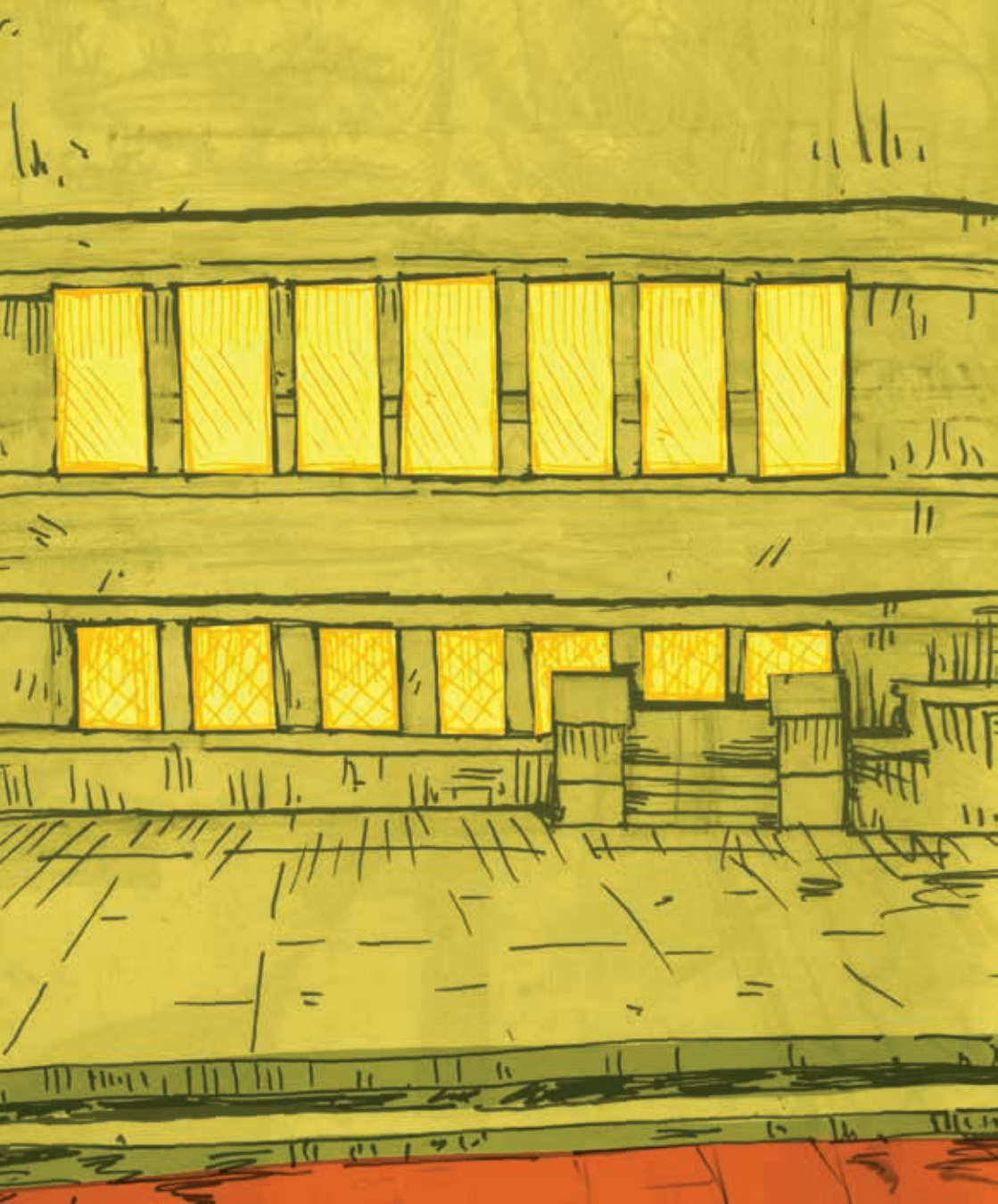

Leidinyi skirtas 1–10 klasių moksleiviams

Atsakingoji redaktorė Kristina Petrauskė
Iliustratoriai: Elona Čečytė ir James Amatus
Dizaineris James Amatus

2025 06 18. Tiražas 2000 egz. Užs. Nr. GL-315
Spaudai parengė Krašto apsaugos ministerijos bendrųjų reikalų departamento
Vaizdinės informacijos skyrius, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius.
Spausdino Lietuvos kariuomenės Karo kartografijos centras,
Muitinės g. 4, Domeikava, LT-54359 Kauno r. www.kam.lt

VYTAUTO DIDŽIOJO KARO MUZIEJUS

K. Donelaičio g. 64, LT-44248, Kaunas

Tel. +370 37 32 07 65

El. p. vdkaromuziejus@kam.lt